

PLA DOCENT

Curs : 3r
Especialitat: Direcció Escènica i Dramatúrgia
Codi de l'assignatura: 553004
Assignatura: Direcció d'Actors III
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150h
Impartició: -----
Professors/es: Carme Portaceli
Descriptors: Metodologia i pràctica de la direcció d'actors d'una escena.
Requisits: Direcció d'Actors II
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L' ASSIGNATURA:

Competències generals (transversals):

1. Capacitat per sintetitzar al màxim el missatge d'una escena.
2. Capacitat per aportar una lectura personal de l'escena, sempre tenint en compte quina és la proposta de l'autor (determinar- la si és possible). Ser conscients en tot cas de les possibles diferències i opcions que el text propicia o de si es treballa "contra-text".
3. Capacitat per treballar amb flexibilitat, adaptant-se a les circumstàncies i als actors.
4. Capacitat per desenvolupar la intuïció i la intel·ligència emocional en el tracte amb els actors.
5. Capacitat per establir la comunicació amb els actors amb missatges senzills, clars, útils.
6. Capacitat per distingir la diversitat dels actors (tècnica i psicològicament) per tal de poder comunicar-se amb eficàcia.
7. Capacitat per respectar el treball dels companys i per elaborar una crítica constructiva.
8. Capacitat per aprendre dels propis errors i dels errors dels companys.
9. Capacitat per assumir riscos i també els propis errors.

Competències Específiques:

1. Aprendre a organitzar el temps d'assaig.
2. Aprendre a conduir el treball de taula.
3. Aprendre a mirar i a treure conclusions operatives de la mirada.
4. Aprendre a establir les diferències entre les diverses passades d'una escena, analitzar-les i modificar allò que sigui oportú.
5. Aprendre a comunicar-se amb els actors amb la màxima precisió i operativitat.
6. Aprendre a detectar les característiques professionals dels intèrprets.
7. Aprendre a analitzar un text des del punt de vista del treball actoral.
8. Aprendre a respectar les aportacions dels actors tractant-los com a creadors del mateix procés creatiu.

RESULTATS D'APRENTATGE:

CONEIXEMENTS:

- Saber quins elements psicofísics impulsen l'actor per tal de generar acció.
- Conèixer el concepte d'acció-diana com a motor de l'actuació.
- Aprofundir en el concepte d'interacció actoral.
- Conèixer el principi d'adaptació actoral.
- Identificar la partitura emocional i d'atmosfera d'una escena.
- Aprofundir en l'acció verbal i la seva relació amb la pragmàtica del text.
- Conèixer els nivells d'organització d'una escena.
- Aprofundir en els conceptes de tempo i ritme d'una escena.

HABILITATS/PROCEDIMENTS/DESTRESES:

- Saber plantejar i aplicar moviment emocional a una escena.
- Establir i fer entendre als actors la dinàmica del text d'una escena.
- Utilitzar eines comunicatives adequades al treball dels actors.
- Fer devolucions que estimulin l'imaginari de l'actor.
- Saber construir l'escena a partir de la presència i la corporalitat dels actors.
- Establir la relació entre paraula i acció física en l'escena.
- Determinar la direcció del text i la seva relació amb l'espai.
- Dissenyar els moviments i desplaçaments dels actors en funció de la dramaturgia actoral.
- Saber analitzar la semiologia gestual dels actors com a eina de significació dels personatges.
- Utilitzar el concepte de status per tal de generar conflicte a l'escena.
- Poder acompanyar els actors en la construcció de la partitura actoral.

ACTITUDS:

- Tenir una mirada empàtica del procés de treball amb els actors.
- Tenir una qualitat de presència i atenció per tal de motivar els actors.
- Ser capaç de tenir una actitud de lideratge.
- Ser capaç de prendre decisions evolutives i no involutives.
- Ser capaç de gestionar els possibles conflictes que es deriven del procés de treball.
- Ser capaç d'aprendre dels errors.
- Ser inquiet per tal de explorar diferents metodologies de treball amb els actors.

TEMES:

Anàlisi de la dinàmica de l'acció del text

Anàlisi activa del text. Comprendre el text per l'acció. Acció principal i original. Punts de gir. Partitura emocional i d'atmosferes que se'n deriva. Nivell energètic del personatge.

Partitura i subpartitura actoral

Acció física i psíquica. Acció directa i retroactiva. Impuls de l'actor. Accions realistes, metafòriques. L'objectiu com a imatge. Estímul-resposta. Interacció. Reaccionar a. Diana. Bloquejos de la diana. Dibuix de l'escena a partir del joc dels actors. Tempo-ritme.

Organització i construcció de l'escena

Nivells d'organització del treball amb els actors. Planificació. Proxèmia. Utilització de l'espai. Intensitat física del treball actoral. Gestualitat. Fixar. Repetir. Matisar. Partitura rítmica.

Relació entre el director i l'actor

Relació i transferència amb l'actor. Empatia, confrontació i motivació de l'actor. Comunicació concreta i real, no ficcional. La pràctica comunicativa. Desig del personatge-desig de l'actor. Desig del director. Ambició i compromís amb el treball.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

La metodologia vol potenciar el treball pràctic mitjançant un esperit d'autonomia de l'alumne orientat pel professor. Es potenciarà l'aprenentatge cooperatiu i la individualitat de l'alumne. Cada alumne treballa un projecte supervisat pel professor.

La assignatura s'organitza en unes primeres sessions, tipus seminari, de reflexió conceptual i teòrica, així com del plantejament de la feina a fer.

Després els alumnes es divideixen en dos grups:

- A. Són els qui fan la direcció de la escena.
- B. Fan el seguiment i observació activa de la feina del grup A i opcionalment poden actuar com a "jo auxiliar" en una funció de col·laboració dramàtica i/o a la direcció.

Cada alumne/a tindrà unes sessions de treball delimitades en funció de les ràtios de l'alumnat. L'objectiu serà treballar i construir una escena a partir d'un text triat per l'alumne/a.

Al final de cada treball de direcció es fa una sessió grupal d'autoavaluació i devolució del grup i dels actors utilitzats a les pràctiques.

Les modalitats docents que s'utilitzen son :

Classe magistral

Sessions grupals expositives, explicatives i demostratives dels conceptes a treballar. Primera aproximació a l'anàlisi general dels textos triats pels alumnes. Representa un 10% de la totalitat.

Seminari pràctic

Construcció del coneixement a través de l'activitat de l'alumne/a i de la interacció amb els actors. El professor acompanya dirigint la classe i promou les condicions per afavorir un bon clima de treball, així com una actitud creativa per part de l'alumne i els actors. Representa un 50% de la totalitat.

Tutoria lectiva

Atenció personalitzada a l'alumne/a que l'ajudi en el procés d'aprenentatge. El professor utilitza el mètode constructivista de "bastida". Es a dir, orientar i corregir el treball de l'alumne/a amb els actors. Representa un 40% de la totalitat.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és diagnòstica i pretén saber la situació dels alumnes a l'inici de curs, per actuar de punt de referència, per tal que els alumnes tinguin objectius personals a desenvolupar al llarg de l'assignatura.

Avaluació contínua i acumulativa segons assoliments dels resultats d'aprenentatge. Es considera també un ítem de normativitat, segons relació comparativa amb el grup.

L'alumne s'ha de comprometre a fer un seguiment suficient del treball dels companys i com a mínim ha de fer 90 hores de presencialitat al llarg de tot el curs.

Criteris:

- a) Avaluació a l'inici. Determinació objectius personals.
 - b) Seguiment suficient del treball.
Ambdues no qualifiquen però són imprescindibles per tal de poder ser avaluats
 - c) Dissenyar l'estructura d'una escena i crear estratègies de com comunicar-la i implementar-la a l'actor.
 - d) A meitat del procés presentació i anàlisi crítica del treball de direcció d'actors. Només pels alumnes grup A.
 - e) Ídem al final. L'alumne ha de presentar un treball amb una reflexió crítica del seu treball. Grup A
 - f) Devolució del professor de la seva manera vivencial i experiencial de situar-se davant l'actor en el procés de feina.
 - g) Actuació com a "jo auxiliar" Optatiu. Grup B
-

h) Assoliment objectius personals. Tots: Activitat a decidir pel l'alumne (autoavaluació)

Ponderació:

Grup A:

c) 20%

d) 30%

e) 40%

f) 10%

Es qualifica d'1 a 10

Grup B:

La realització de l'ajudantia de direcció es qualifica com a màxim amb 1 punt. La presentació d'una memòria es qualifica com a màxim amb 1 punt. Aquestes activitats no són obligatòries, però serveixen per tal d'optar a una nota d'excel·lència o matrícula d'honor.

BIBLIOGRAFIA:

CHEJOV, M. *Sobre la técnica de la actuación*. Madrid: ALBA ediciones, 2002.

DONNELLAN, D. *El actor y la diana*. Madrid: Fundamentos-RESAD-, 2004.

MELENDRES, J. *La direcció dels actors*. Barcelona: Institut del Teatre, 2000.

PROUST, S. *La direction d'acteurs*. Lyon: L'entretemps editions, 2005.

VASSILIEV, S. *Sept o Huit leçons de théâtre*. Paris: POL editions, 2001.